

Gž.br.3624/10-04

VIŠI SUD U PODGORICI, kao drugostepeni, u vijeću sastavljenom od sudija Dragane Đuranović, kao predsjednika vijeća, Ljiljane Lalićević i Magdalene Zečević, kao članova vijeća, uz učešće savjetnika Valentine Aranitović, u pravnoj stvari tužioca Ekana Jasavića iz Podgorice, koga zastupa punomoćnik Azra R. Jasavić, advokat iz Podgorice, a nju po zamjениčkom punomoćju Ilhana Šabović, advokat iz Podgorice, protiv tuženog DOO „ YU MEDIJA MONT" iz Podgorice, koga zastupa punomoćnik Nebojša Asanović, advokat iz Podgorice, radi naknade nematerijalne štete, v.s.20.000,00 €, odlučujući po žalbi tuženog izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda u Podgorici P.br.1421/09 od 04.06.2010. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 22.10.2010. godine, donio je

P R E S U D U

PREINAČAVA SE presuda Osnovnog suda u Podgorici P.br.1421/09 od 04.06.2010. godine pod stavom prvim i drugim , **i i z r i č e**:

„ **DJELIMIČNO SE** usvaja tužbeni zahtjev, pa se tuženi obavezuje da na ime naknade nematerijalne štete, usled pretrpljenih duševnih bolova zbog povrede ugleda, časti i dostojanstva plati tužiocu iznos od 4.000,00 €, sa pripadajućom zateznom kamatom od 04.06.2010. godine pa do konačne isplate, te da mu na ime troškova parničnog postupka isplati iznos od 685,00 €.

ODBIJA SE kao neosnovan tužbeni zahtjev u dijelu mimo dosuđenog kojim je po istom osnovu tražen iznos od još 4.000,00 € sa pripadajućom zateznom kamatom od dana presuđenja pa do konačne isplate.

NAREĐUJE SE tuženom objavljivanje izreke ove presude, u dnevnom listu „ Dan" u roku od 8 dana od dana donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Podgorici P.br.1421/09 od 04.06.2010. godine, odlučeno je:

„ **DJELIMIČNO SE USVAJA** tužbeni zahtjev, pa se tužena obavezuje da na ime naknade nematerijalne štete, usled pretrpljenih duševnih bolova zbog povrede ugleda, časti i dostojanstva plati tužiocu iznos od 8.000,00 €, sa pripadajućom zateznom kamatom od dana presuđena, pa do konačne isplate, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka, u ukupnom iznosu od 1.090,00 €, sve prednje u roku od 15 dana, po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

NAREĐUJE SE tuženom objavljivanje izreke ove presude, u dnevnom listu „ Dan " u roku od 8 dana, po pravosnažnosti presude, pod prijetnjom izvršenja.

Tužbeni zahtjev iznad dosuđenog u st.1 izreke kojim je tužilac tražio da mu tuženi po osnovu pretrpljenih duševnih bolova, zbog povrede ugleda, časti i dostojanstva, isplati iznos od još 12.000,00 € odbija **kao NEOSNOVAN.**"

Protiv pobijane presude u usvajajućem dijelu tuženi je blagovremeno izjavio žalbu iz svih zakonom propisanih razloga. U žalbi navodi da prvostepeni sud u obrazloženju pobijane presude navodi „ da je sud uvidom u spise predmeta Ki.br.02/5585 i konkretno u iskaz svjedoka-oštećene, utvrdio da je tuženi vjerno i doslovno u svojim tekstovima prenio navode oštećene, odnosno da su ti navodi kao takvi preneseni i u listu „ Arena" objavljenom 12.09.2003. godine, iz kojih je, kako to tuženi navodi, doslovice prenio objavljeni tekst. Dalje ističe da prvostepeni sud nalazi „ zamjerku" što tuženi nije do podataka i informacija koje je isti vjerno prenio nije do istih došao "legalnim putem", tj. zvaničnim putem jer bi se tada ispunio uslov iz prakse Evropskog suda za ljudska prava da se tačnost informacija dobijene od strane zvaničnih organa ne provjerava. Takođe ističe da se u konkretnom slučaju radi o istraživačkom novinarstvu tuženog, koje je od značaja za cijelu društvenu zajednicu a koje je preduzeto isključivo da se društvo upozna sa nezakomitostima u radu u državnim organima, te da se tuženi nije bavio tužiocem, niti je iznosio lične i porodične prilike tužioca, već ga je samo interesovao rad državnih organa. Ukazuje i na to da je prvostepeni sud pogrešno primijenio materijalno pravo odnosno čl.200 ZOO-a, zaključujući da je tuženi kod tužioca izazvao duševne bolove koji opravdavaju dosuđivanja pravične naknade. Konačno predlaže da Viši sud ukine prvostepenu presudu i predmet varti prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na žalbu nije podnijet.

Ispitujući pravilnost i zakonitost prvostepene presude povodom izjavljene žalbe, u smislu čl.379 ZPP-a, ovaj sud je našao da je žalba tuženog djelimično osnovana.

Prvostepena presuda je donijeta bez počinjenih bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz čl.367 st.2 tač.15 ZPP-a, na osnovu pravilno i potpuno utvrđenog činjeničnog stanja. Međutim, prvostepeni sud je prilikom odmjeravanja visine naknade nematerijalne štete pogrešno primijenio materijalno pravo.

Iz činjeničnog stanja utvrđenog pred prvostepenim sudom, proizilazi da je tuženi preko dnevnog lista „ Dan" tekstovima od 03.12.2002. godine, 06.12.2002. godine, 07.12.2002. godine, 08.12.2002. godine, 09.12.2002. godine, 08.02.2003. godine i 15.09.2003. godine, citiranim u obrazloženju prvostepene presude, obavještavao javnost o slučaju trgovine ljudima na štetu državljanke S.Č., kojim prilikama je u raznim kontekstima pominjao, između ostalih osoba i tužioca. Nadalje proizilazi da je tuženi tekstove objavljivao na osnovu nezvaničnih saznanja od povjerljivih izvora informacija i prenijetog teksta iz drugog medija, tj. beogradskog časopisa „ Arena". Tekst koji je prenijet iz časopisa „ Arena" je sadržao navode oštećene, koji su doslovno prenijeti iz istražnih spisa Ki.br.5585/02 iz istražnog postupka koji je vođen zbog trafikovanja moldavske državljanke.

Iz sadržine tekstova objavljenih u dnevnom listu „ Dan" proizilazi da se radi o tužiocu, tj. navedeni tekstovi napisani su tako da su tužioca u njegovoj radnoj i životnoj sredini mogli lako prepoznati. Na prednje naročito ukazuje sadržina teksta koji je objavljen dana 15.03.2003. godine pod naslovom „ Bobo, Miško, Rajko, Nenad...Baka, Ekrem, Ekan, Irfan...Valentina i Slađana...u podtekstu „ Krali kola Ekan pravio papire" gdje se između ostalog navodi „ Takođe je dolazio Zoran, moj Bog donosio jednom tablice za kola i pištolj i on i Baka završavali su papire preko Ekana". U istom tekstu je i podtekst „ Još jedan Zoran u švercu auta" u kome je navedeno, „ Tu je dolazio još jedan Zoran on svašta radi, ima oko 40 godina, sijed, kratko podšišan, češlja kosu na razdeljak na stranu, nosi naočare, ima mali stomačić i kratke noge. On sa Ekanom

pravi papire i još neki Vladimir". Nadalje u istom tekstu u podtekstu, „Ekan gasio cigarete po polnom organu Moldavke" navedeno je „Ako treba pred svima ću da se skinem i pokažem ožiljke gdje mi je Ekan gasio cigarete, što su mi radili sa flašom čivasa, drogitali".

Kod takvog stanja stvari, i po ocjeni ovog suda, a nasuprot navodima iz žalbe, pravilan je zaključak prvostepenog suda da u konkretnom slučaju postoji odgovornost tuženog za naknadu nematerijalne štete zbog povrede ugleda, časti i dostojanstva u smislu čl.200 ZOO-a. Naime, odgovornost tuženog proizilazi iz čl.20 Zakona o medijima, kojim je propisano da ako medij objavi programski sadržaj kojim se narušava zakonom zaštićeni interes lica na koje se informacija odnosi ili kojom se vrijeđa čast ili integritet pojedinca, iznose ili prenose neistiniti navodi o njegovom životu, znanju i sposobnostima, zainteresovano lice ima pravo na tužbu nadležnom sudu za naknadu štete. Prema novinarskom kodeksu, prije objavljivanja informacije, novinar treba da preduzme sve odgovarajuće mjere kako bi se provjerila njihova tačnost, što u konkretnom slučaju nije urađeno.

Dakle, informacije koje je tuženi objavio o tužiocu kroz iskaz svjedoka-oštećene S.Č. nijesu istinite, a što potvrđuje i činjenica da protiv tužioca nakon iskaza svjedoka-oštećene S.Č. nije pokrenut krivični postupak, tako da sadržina naprijed navedenih tekstova imaju takav značaj i težinu da je kod tužioca prouzrokovala povredu ugleda, časti i dostojanstva i s tim u vezi izazvala duševne bolove takvog intenziteta koji opravdavaju dosuđivanje naknade nematerijalne štete, o čemu je prvostepeni sud dao jasne i dovoljne razloge bez potrebe da ih ovaj sud ponavlja i na koje upućuje žalioca.

Članom 10 Evropske konvencije o ljudskim pravima je propisano da svako ima pravo na slobodu izražavanja, a da korišćenje ovih sloboda povlači za sobom dužnosti i odgovornosti, ono se može podvrgnuti formalnostima, uslovima, ograničenjima ili kaznama propisanim zakonom i neophodnim u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbjednosti, teritorijalnog integriteta ili javne bezbjednosti, radi sprečavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, zaštite ugleda ili prava drugih, sprečavanja otkrivanja obaveštenja dobijenih u povjerenju, ili radi očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva, a stav

Evropskog suda za ljudska prava je da se tačnost informacija dobijenih od strane zvaničnih organa ne provjerava.

Sloboda saopštavanja informacija i ideja prema čl.10 Evropske konvencije o ljudskim pravima podrazumjeva, prema odluci Strazburškog suda „ da novinarska sloboda takođe obuhvata i moguće pribjegavanje određenom stepenu pretjerivanja, pa čak i provokacija te da su „ granice prihvatljive kritike veće kada su u pitanju političari kao takvi, nego što je slučaj sa privatnim licima. Kod činjenice da tužilac nije političar-javna ličnost već policijski službenik, to nije u obavezi da pokazuje veći stepen tolerancije na ovakvo postupanje tuženog, jer svako pravo na slobodu izražavanja ima granice koje se moraju poštovati.

Neosnovano se ukazuje žalbom da prvostepeni sud nije pravilno cijenio dokaze a posebno iskaze svjedoka novinara tuženog Snežane Nonković i Dragane Bećirović. Ovo iz razloga što su navedeni svjedoci izjavili da su sve informacije vezane za aferu „ Trafiking" dobijali iz neimenovanih izvora, a da su neke prenosili i iz lista „ Arena". Navedeno upućuje na zaključak, da tuženi do navoda iznijetih u iskazu oštećene nije došao zvaničnim, odnosno legalnim putem, a što potvrđuje i činjenica da je sudija koja je vodila istragu u dnevnom listu „ Pobjeda" od 16.09.2003. godine izjavila da tekstovi odgovaraju citatima sudskih zapisnika sa svjedočenja moldavske državljanke S.Č. i pored izdate naredbe o tajnosti vođenja postupka, te izrazila nadu da će tužilaštvo u vezi sa tim preduzeti odgovarajuće poteze. U konkretnom slučaju se ne može primijeniti stav prakse Evropskog suda za ljudska prava kojim je predviđeno da se tačnost informacija dobijenih od strane zvaničnih organa ne provjerava, jer tuženi informacije nije dobio od suda niti od tužilaštva kao zvaničnih organa, tj, informacije koje je tuženi objavio nije dobio od suda kao zvaničnog organa, koji je sprovodio istragu budući da informacije sa takvom sadržinom sud ne bi ni dostavio tuženom s obzirom na tajnost istrage.

Imajući prednje u vidu, nesumnjiv je zaključak prvostepenog suda da su naprijed navedene informacije bile takvog sadržaja da su vrijeđale čast i ugled tužioca, koji isti posjeduje kao građanin i radnik MUP-a, što je kod tužioca izazvalo duševne bolove. Polazeći od činjenice da tuženi nije dokazao istinitost svojih navoda objavljenih u štampi, isti je shodno odredbi čl.20 st.2 Zakona o medijima dužan naknaditi štetu tužiocu, jer su objavljene informacije po svom sadržaju takve da grubo diskvalifikuju

tužioca, prvo u sferi službe, aludirajući na njegovo kriminogeno ponašanje kroz zloupotrebu službenog položaja- tekst „ Krali kola Ekan pravio papire", a zatim intimno- kroz tekst „ Ekan gasio cigarete na polnom organu Moldavke", prikazujući ga u svijetlu izopačenih seksualnih naklonosti.

Kako je tužilac tužbenim zahtjevom tražio da tuženi o svom trošku objavi prvostepenu presudu, to po ocjeni ovog suda, postoji obaveza tuženog na isto, budući da je čl.199 ZOO-a propisano, da se u slučaju povrede prava ličnosti može narediti objavljivanje presude, odnosno ispravke ili narediti da štetnik povuče izjavu kojom je učinjena povreda.

Prilikom odmjeravanja visine naknade nematerijalne štete, ovaj sud je uzeo u obzir niz objektivnih i subjektivnih okolnosti, kao što su ugled koji je oštećeni ranije uživao u svojoj sredini, da se radi o policijskom službeniku, porodičnom čovjeku, ocu dva maloljetna djeteta, odnos sredine posle objavljivanja tekstova „ Krali kola Ekan pravio papire" i „ Ekan gasio cigarete na polnom organu Moldavke" a sve to povezano sa svim drugim okolnostima koje mogu uticati na prirodu, težinu, jačinu i trajanje duševnih bolova, kao i o značaju povrijeđenog dobra i cilju kome služi ova naknada, pa je po ocjeni ovog suda dosuđena naknada u iznosu od 4.000,00 €, adekvatna, s obzirom na jačinu i intenzitet duševnih bolova koje je tužilac trpio zbog objavljivanja netačnih informacija o njemu.

Traženi iznos mimo dosuđenog iz izreke presude pod stavom prvim je nerealno i previsoko postavljen a imajući u vidu jačinu i trajanje duševnih bolova tužioca, sa kog razloga je u preostalom dijelu zahtjeva isti odbijen kao neosnovan.

S obzirom da je tužilac djelimično uspio u sporu, to tuženi ima obavezu da mu srazmjerno uspjehu u sporu naknadi troškove postupka. Troškovi postupka se odnose na sastav tužbe u iznosu od 150,00 e, sastava dva obrazložena podneska u iznosu od po 150,00 €, odnosno 300,00 €, pristupa na 9 održanih ročišta u iznosu od po 150,00 , odnosno ukupno 1.350,00 e, pristup na jednom odloženom ročištu u iznosu od 75,00 €, pa kako je tužilac uspio u sporu u procentu od 20%, to tuženi ima obavezu da mu naknadi troškove postupka u iznosu od 345,00 € koji troškovi sa troškovima vještačenja u iznosu od 70,00 €, troškova takse na tužbu u

iznosu od 10,00 € i troškovima takse na odluku suda u iznosu od 260,00 €, čine ukupno dosuđeni iznos troškova od 685,00 €.

Kod ovakvog stanja stvari prvostepenu presudu je valjalo preinačiti pod stavom prvim i drugim na način bliže opisan u izreci ove odluke i žalbu tuženog djelimično usvojiti.

Sa izloženog, primjenom čl.387 tač.4 i 163 st.2 ZPP-a, odlučeno je kao u izreci.

VIŠI SUD U PODGORICI

Dana, 22.10.2010.godine

PREDSJEDNIK VIJEĆA-SUDIJA

Dragana Đuranović s. r.

Tačnost otpravka ovjerava:

Ovlašćeni službenik suda

